

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/108/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7222202924
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7222202924.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Denisy Novotnej Mlinárscikovej a Mgr. Miloša Greguša v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého R. M. nar. XX.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice dieťaťa rodičov: otca Q. M. nar. X.X.XXXX bývajúceho v K. na A. ulici č. XX zastúpeného JUDr. Martinom Friedrichom advokátom so sídlom advokátskej kancelárie v Košiciach na Floriánskej ulici č. 19 a matky K. M. nar. XX.XX.XXXX prihlásenej k trvalému pobytu v K. na A. ulici č. XX t.č. bývajúcej v Nemecku v Hammelburgu na ulici P. K. č. XX a na B. vo M. na K. ulici č. XX v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Košice II č.k. 19P/40/2022-103 zo dňa 8.4.2022 takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie Okresného súdu Košice II č.k. 19P/40/2022-103 zo dňa 8.4.2022 a k o n a n i e o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a s t a v u j e.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením č.k. 19P/40 /2022-103 zo dňa 8.4.2022 zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd zveril maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorú budú zabezpečovať v dvojtýždennom intervale striedania tak, že od prvého dňa v mesiaci od 17:00 hod. do 15.dňa v mesiaci do 17:00 hod. bude maloleté dieťa v osobnej starostlivosti matky a od 15.dňa v mesiaci od 17:00 hod. do prvého dňa nasledujúceho mesiaca do 17:00 hod. bude maloleté dieťa v osobnej starostlivosti otca s miestom odovzdania a prevzatia dieťaťa v mieste bydliska preberajúceho rodiča s tým, že výživné na maloleté dieťa nežiadala určiť, a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na tunajšom súde pod spis. zn. 19P/20/2022.

2. Zamietnutie návrhu odôvodnil tým, že z účastníkmi predložených listín mal preukázané, že matka sa už raz dopustila medzinárodného únosu, pričom k navráteniu maloletého do miesta svojho obvyklého pobytu došlo až po rozhodnutí príslušného súdu v Nemecku. Po návrate maloletého na Slovensko matka naďalej vytvárala prekážky v zabezpečení riadnej starostlivosti o maloleté dieťa, pričom viackrát dala najavo svoj zámer odísť s ním natrvalo do Nemecka bez súhlasu otca. Na základe uvedených skutočností súd prvej inštancie uznesením č.k. 19P/25/2022-62 zo dňa 17.3.2022 vyhovel návrhu otca a neodkladným opatrením upravil pomery maloletého, a to až do právoplatného skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému na čas po rozvode. Z obsahu návrhu matky nezistil žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by opodstatňovali opätovný okamžitý zásah do rodičovských práv a povinností iným spôsobom, než akým už raz zasiahol. Mal nielen za osvedčené, ale aj za preukázané, že doterajšie konanie matky nereflektovalo na práva maloletého ani na práva otca a samotné tvrdenie matky, že už svoj prístup zmenila nie je dôvodom pre nariadenie ďalšieho neodkladného opatrenia.

3. Proti napadnutému uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka z dôvodu, že ho nepovažuje za zákonné a spravodlivé. Má za to, že ide o arbitrárne rozhodnutie,

v ktorom sa súd prvej inštancie argumentačne venuje len odvolávaním sa na konanie o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia pod sp. zn. 19P/25/2022 a v konečnom dôsledku samotné odôvodnenie je obsiahnuté len v bode 31. odôvodnenia, nereflektuje na žiadny predložený dôkaz či jej tvrdenie, čo je v hrubom rozpore s požiadavkou na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, a to aj v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia. Je toho názoru, že ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie boli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s jej návrhom. Poukázala na to, že inštitút neodkladného opatrenia v konaní o starostlivosti o maloleté dieťa má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené do doby, keď o výchove dieťaťa, ktorá je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine. V konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti postačuje, ak je dočasná úprava pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa, čo je aj v súlade s článkom 3 Dohovoru, podľa ktorého najlepší záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Poukázala na to, že situácia medzi rodičmi sa zhoršuje, s otcom nie je možné komunikovať, nepomáha ani poradenstvo na referáte poradensko-psychologických služieb, ktoré iniciovala a dobrovoľne sa na ňom zúčastňujú, aj keď otec hľadá dôvody, pre ktoré by ho nemusel absolvovať. Zdôraznila, že otec jej bráni v styku so synom, ktorého aj vedome proti nej negatívne ovplyvňuje. Konštatovala, že súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia sa vôbec nevenuje maloletému dieťaťu a jeho najlepšiemu záujmu, v žiadnom smere nereflektuje na ňou tvrdené skutočnosti a nové dôkazy, nijak o nich neuvažuje, nekomentuje ich, nevyhodnocuje. Ju má zaškatuľkovanú ako matku, ktorá uniesla dieťa, aj keď detailne opísala skutkové okolnosti ich veci. Zdôraznila, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia a priloženými listinnými dôkazmi dostatočne preukázala, že v súlade so záujmom maloletého syna je jeho okamžité zverenie do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Následne v podstate zopakovala všetky skutočnosti, ktoré uviedla v odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie č.k. 19P/25/2022-62 zo dňa 17.3.2022. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že nariadi neodkladné opatrenie, ktorým zverí maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorú budú zabezpečovať v dvojtýždennom intervale striedania tak, že od 1. dňa v mesiaci od 17:00 hod. do 15. dňa v mesiaci do 17:00 hod. bude maloleté dieťa v jej osobnej starostlivosti a od 15. dňa v mesiaci od 17:00 hod. do 1. dňa nasledujúceho mesiaca do 17:00 hod. bude maloleté dieťa v osobnej starostlivosti otca s miestom odovzdania a prevzatia dieťaťa v mieste bydliska preberajúceho rodiča. Výživné súd neurčí, pričom neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 19P/20/2022. Pokiaľ by odvolací súd bol iného názoru, navrhla, aby počas dočasnej osobnej starostlivosti otca upravil styk s maloletým a to v rozsahu prvých dvoch víkendov v mesiaci, teda od prvého štvrtka v danom mesiaci od 16:00 hod. do nasledujúceho pondelka do 18:00 hod. a od druhého štvrtka v danom mesiaci od 16:00 hod. do nasledujúceho pondelka do 18:00 hod. s miestom prevzatia a odovzdania dieťaťa v mieste bydliska otca.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky dal do pozornosti, že na Okresnom súde Košice II prebieha pod sp.zn. 19P/25/2022 konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, pričom sa týka tých istých účastníkov a tej istej veci - dočasnej úpravy výkonu rodičovských práv k maloletému. Prvým začatým konaním vo veci nariadenia neodkladného opatrenia je konanie vedené pod sp. zn. 19P/25/2022. Navrhoval, aby odvolací súd konanie zastavil z dôvodu, že v tej istej veci vo vzťahu k tým istým účastníkom konania už prebieha iné konanie, čiže sa vedie duplicitné konanie o tej istej veci medzi totožnými účastníkmi konania. Pre prípad, ak by odvolací súd konanie z dôvodu litispendencie nezastavil, k tvrdeniu matky o nemožnosti styku s maloletým uviedol, že on jej v styku s maloletým nebráni, pričom matka musela vedieť, že medzi právnymi zástupcami prebieha čulá komunikácia, ktorej predmetom bola úprava styku matky s maloletým. Na základe tejto vzájomnej komunikácie umožnil matke realizovať styk s maloletým v zmysle jej návrhov s prihliadnutím na názor maloletého. Podotkol, že on vždy takmer v plnom rozsahu akceptoval návrh matky na styk s maloletým. Pokiaľ nedošlo k realizácii styku, bolo to napríklad z dôvodu, že si to maloletý neželal alebo sa styk v niektorý deň nerealizoval z dôvodu iného programu maloletého. Išlo však o zriedkavé situácie. Zdôraznil, že pokiaľ matka tvrdí, že jej neumožňuje styk s maloletým, tak nehovorí pravdu. Je toho názoru, že nie je potrebné upravovať styk matky s maloletým, keďže on tomuto styku nebráni a nebráni. Zároveň poukázal aj na správu kolízneho opatrovníka, ktorú zaslal k odvolaniu matky proti uzneseniu č.k. 19P/25/2022-62 zo dňa 17.3.2022, v zmysle ktorej ani kolízny opatrovník s nariadením striedavej osobnej starostlivosti nesúhlasí a to aj s prihliadnutím na vyjadrenie maloletého. On s týmto stanoviskom kolízneho opatrovníka v plnom rozsahu súhlasí. Zopakoval, že z jeho strany je zabezpečený osobný styk matky s maloletým počas pobytu matky na Slovensku, a to aj bez jeho

prítomnosti. Neexistuje preto potreba dočasnej úpravy pomerov medzi rodičmi. Navrhol, aby odvolací súd konanie z dôvodu prekážky litispendencie zastavil, prípadne aby uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa prejednávajú a rozhodujú podľa zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP).

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku (CSP), ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

8. Podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

9. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

10. Podľa § 159 CSP začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

11. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

12. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konania zastaví.

13. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP a dospel k záveru, že v tomto prípade neboli splnené procesné podmienky, za ktorých môže súd konať a rozhodnúť. Skúmanie splnenia procesných podmienok je úradnou povinnosťou súdu počas celého priebehu konania. Nedostatky niektorých procesných podmienok sú neodstrániteľné, čo znamená, že prítomnosť takéhoto nedostatku absolútne bráni súdu v konaní a rozhodnutí vo veci a konanie musí byť zastavené. Takouto neodstrániteľnou prekážkou konania je aj litispendencia, čiže prekážka začatého konania. Nastáva v prípade, ak sa o tom istom predmete a medzi tými istými osobami začalo na súde nové konanie. Rozhodujúcim okamihom na posúdenie prekážky litispendencie je stav v čase začatia konania. V tomto prípade, v rámci konania o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k mal. R. na čas po rozvode, podal dňa 27.2.2022 otec návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým okrem iného žiadal zveriť maloletého do svojej osobnej starostlivosti. Matka podala dňa 17.3.2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na dočasné zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Čiže obaja manželia podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o úpravu výchovy svojho syna. To znamená, že na súde začali dve konania medzi tými istými účastníkmi a o tom istom predmete. Tým nastala prekážka začatého konania. Keďže ide o neodstrániteľnú procesnú podmienku konania pre ktorú súd nemôže konať, odvolací súd musel uznesenie Okresného súdu Košice II č.k. 19P/40/2022-103 zo dňa 8.4.2022 podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušiť a konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 391 ods. 1 v spojení s § 159 CSP zastaviť.

14. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 veta druhá CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde,

ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).